

Základy pedagogické metodologie

**NULOVÉ HYPOTÉZY (dokončení minulého
semináře),**

VÝZKUMNÝ SOUBOR

NULOVÁ HYPOTÉZA

- Často se ve výzkumech využívá nulová hypotéza, tedy hypotéza, která předpokládá neexistenci vztahu.
- Příklad nulové hypotézy: „U žáků druhého stupně ZŠ neexistuje vztah mezi úrovní vědomostí o životním prostředí a jejich přímou participací na ochraně životního prostředí.“

POKUSTE SE VYMYSLET NULOVOU HYPOTÉZU:

ETIKA PŘI TESTOVÁNÍ HYPOTÉZ

Je neetické a nemoudré zamlčet hypotézy, které se nám nepodařilo potvrdit, nebo se ukázalo, že jejich testování je příliš složité.

ZÁKLADNÍ SOUBOR

- Všichni lidé, o kterých chce výzkum získat informace tvoří základní soubor (populaci)
- Pokud chce výzkum vypovídat např. o vyučování matematiky v druhém ročníku ZŠ v daném okrese, pak základní soubor tvoří všechny druhé ročníky ZŠ v dané lokalitě
- Zjištění na jednom základním souboru nejde přenášet na jiný základní soubor

VÝBĚROVÝ SOUBOR

- Ve většině případů je základní soubor příliš velký a je třeba z něj vybrat výběrový soubor
- Výběrový soubor reprezentuje základní soubor
- Hlavní statistické údaje o základním souboru občanů České republiky obsahuje Statistická ročenka ČR (Údaje o školství zahrnuje Statistická ročenka školství)

NÁHODNÝ VÝBĚR

- Nejlepší výběrový soubor je takový, který dobře reprezentuje základní soubor - je jeho zmenšeninou, má všechny jeho podstatné charakteristiky
- Náhodný výběr velmi dobře reprezentuje základní soubor
- U náhodného výběru má každý člověk ze základního souboru stejnou šanci být vybrán jako jiný člověk

STRATIFIKOVANÝ VÝBĚR

- Používá se tam, kde není vhodné použít náhodný výběr
- Významným znakem, který zohledňujeme je např. velikost sídla - nejdříve rozdělíme sídla podle velikosti (počtu obyvatel) a na nich pak aplikujeme náhodný výběr
- U stratifikovaného výběru je třeba si rozdělit soubor na podsoubory, na kterých potom aplikujeme náhodný výběr
- Stratifikovaný výběr může být proporční (zastoupení osob odpovídá proporci výskytu daného znaku v základním souboru), nebo rovnoměrný (zkoumané osoby jsou zastoupeny ve stejném počtu ve všech podsouborech)

MECHANICKÝ VÝBĚR

- Při mechanickém výběru výzkumník vybírá každou n -tou osobu
- Periodicita - skryté pravidelnosti mohou způsobit, že mechanický výběr není náhodný

OSTATNÍ TYPY VÝBĚRŮ

- ZÁMĚRNÝ VÝBĚR
- DOSTUPNÝ VÝBĚR

ROZSAH VÝBĚROVÉHO SOUBORU

- Je to vlastně počet subjektů výzkumu (např. $n=300$)
- Je pravdou, že čím je výběrový soubor větší, tím lépe reprezentuje soubor základní (pokud je správně vybrán)
- Dobré vlastnosti výběrového souboru ale nerostou přímo úměrně s počtem subjektů!

DĚKUJI ZA POZORNOST

Zdeněk Hromádka

13549@mail.muni.cz

Katedra pedagogiky, Pedagogická fakulta MU v Brně